

Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

**Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej upowszechnianie
za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+**

INFORMACJA O ZAWODZIE

Monter sieci gazowych (712610)

Hydraulicy i monterzy rurociągów

**Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej rozpowszechnianie
za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+**

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

INFORMACJA O ZAWODZIE

Monter sieci gazowych (712610)

Hydraulicy i monterzy rurociągów

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy

Publikacja opracowana w ramach projektu **Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej upowszechnianie za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+**

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój, Oś priorytetowa II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.4 Modernizacja publicznych i niepublicznych służb zatrudnienia oraz lepsze dostosowanie ich do potrzeb rynku pracy

PROJEKT NR: POWR.02.04.00-00-0060/16-00

Partnerzy projektu INFODORADCA+:

- DORADCA Consultants Ltd Sp. z o.o., Gdynia
- Instytut Technologii Eksploatacji – Państwowy Instytut Badawczy, Radom
- Instytut Pracy i Spraw Socjalnych, Warszawa
- Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa
- PBS Sp. z o.o., Sopot

INFORMACJA O ZAWODZIE

Monter sieci gazowych (712610)

© Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy, Warszawa 2018

Kopiowanie i rozpowszechnianie w całości lub w części dozwolone wyłącznie za podaniem źródła.

ISBN 978-83-7789-495-8 [658]

Publikacja bezpłatna

Zdjęcie na okładce autorskie wykonane przez zespół ekspercki.

SPIS TREŚCI

1. DANE IDENTYFIKACYJNE ZAWODU	3
1.1. Nazwa i kod zawodu (wg Klasyfikacji zawodów i specjalności).....	3
1.2. Nazwy zwyczajowe zawodu.....	3
1.3. Usytuowanie zawodu w klasyfikacjach: ISCO, PKD	3
1.4. Notka metodologiczna, autorzy i eksperci opiniujący	3
2. OPIS ZAWODU.....	4
2.1. Synteza zawodu	4
2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania	4
2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy)	5
2.4. Wymagania psychofizyczne i zdrowotne.....	6
2.5. Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie	7
2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, awansu i potwierdzania kompetencji	7
2.7. Zawody pokrewne	8
3. ZADANIA ZAWODOWE I WYMAGANE KOMPETENCJE	8
3.1. Zadania zawodowe	8
3.2. Kompetencja zawodowa Kz1: Wykonywanie prac montażowych i odbiorczych sieci gazowych .	9
3.3. Kompetencja zawodowa Kz2: Wykonywanie czynności konserwacyjno-remontowych, przeglądów oraz usuwanie awarii sieci gazowych	10
3.4. Kompetencje społeczne.....	11
3.5. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu.....	12
3.6. Powiązanie kompetencji zawodowych z opisami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz Sektorowej Ramy Kwalifikacji.....	13
4. ODNIESIENIE DO SYTUACJI ZAWODU NA RYNKU PRACY I MOŻLIWOŚCI DOSKONALENIA ZAWODOWEGO.....	13
4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie	13
4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu	14
4.3. Zarobki osób wykonujących dany zawód/daną grupę zawodów	15
4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie.....	16
5. ODNIESIENIE DO EUROPEJSKIEJ KLASYFIKACJI UMIEJĘTNOŚCI/KOMPETENCJI, KWALIFIKACJI I ZAWODÓW (ESCO)	16
6. ŹRÓDŁA DODATKOWYCH INFORMACJI O ZAWODZIE	16
7. SŁOWNIK POJĘĆ	18
7.1. Definicje powiązane z opisem informacji o zawodzie (zawodoznawcze)	18
7.2. Definicje związane z wykonywaniem zawodu (branżowe)	20

1. DANE IDENTYFIKACYJNE ZAWODU

1.1. Nazwa i kod zawodu (wg Klasyfikacji zawodów i specjalności)

Monter sieci gazowych 712610

1.2. Nazwy zwyczajowe zawodu

- Gazownik.
- Instalator sieci gazowych.
- Konserwator sieci gazowych.
- Monter sieci i instalacji gazowych.
- Pracownik gazowni.
- Pracownik pogotowia gazowego.
- Pracownik przedsiębiorstwa gazowniczego.
- Serwisant sieci gazowych.

1.3. Usytuowanie zawodu w klasyfikacjach: ISCO, PKD

W Międzynarodowym Standardzie Klasyfikacji Zawodów ISCO-08 odpowiada grupie:

- 7126 Plumbers and pipe fitters.

Według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007):

- Sekcja F – Budownictwo.

1.4. Notka metodologiczna, autorzy i eksperci opiniujący

Notka metodologiczna

Opis informacji o zawodzie opracowano na podstawie:

- analizy źródeł (akty prawne, klasyfikacje krajowe, międzynarodowe), źródeł internetowych oraz wyników badań i analiz prowadzonych w projekcie PO KL (2011–2013) „Rozwijanie zbioru krajowych standardów kompetencji zawodowych wymaganych przez pracodawców”,
- analizy opisu zawodu zamieszczonego w wyszukiwarce opisów zawodów na Portalu Publicznych Służb Zatrudnienia,
- zebranych opinii od recenzentów, członków panelu ewaluacyjnego oraz zespołu ds. walidacji i jakości informacji o zawodach.

Autorzy i eksperci opiniujący

Zespół Ekspercki:

- Bartłomiej Chrzanowski – TEDOM Poland Sp. z o.o., Chorzów.
- Katarzyna Majewska-Mrówczyńska – Zespół Szkół Architektoniczno-Budowlanych i Licealnych im. Stanisława Noakowskiego, Warszawa.
- Mirosław Żurek – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.

Zespół ds. walidacji i jakości informacji o zawodzie:

- Tomasz Kupidura – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.
- Krzysztof Symela – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.
- Ireneusz Woźniak – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.

Recenzenci:

- Grzegorz Rak – ELMO S.A., Żelków Kolonia.
- Andrzej Suszek – Centrum Kształcenia Zawodowego, Świdnica.

Panel ewaluacyjny – przedstawiciele partnerów społecznych:

- Maciej Kubanek – Konfederacja Budownictwa i Nieruchomości, Warszawa.
- Jolanta Skoczylas – Związek Zawodowy Budowlani, Warszawa.

Data (rok) opracowania opisu informacji o zawodzie: 2018 r.

WAŻNE:

W tekście opisu informacji o zawodzie występują podkreślenia wybranych określeń wraz z indeksem górnym, który wskazuje numer definicji w słowniku branżowym w punkcie 7.2.

2. OPIS ZAWODU

2.1. Synteza zawodu

Monter sieci gazowych²⁰ wykonuje prace związane z montażem sieci i przyłączy gazowych¹⁷ wraz z armaturą¹ i urządzeniami niezbędnymi do ich prawidłowej i bezpiecznej pracy. Monter sieci gazowych wykonuje czynności związane z kontrolą stanu technicznego sieci gazowej⁶, utrzymaniem sieci gazowej²⁴ w sprawności technicznej. Monter sieci gazowych bierze także udział w pracach związanych z konserwacją⁴ i remontami¹⁹ istniejących sieci gazowych oraz usuwaniu ich awarii².

2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania

Opis pracy

Monter sieci gazowych wykonuje prace związane z montażem sieci gazowych zgodnie z:

- wymaganiami projektu technicznego,
- zaleceniami nadzoru technicznego,
- procedurami prac gazoniebezpiecznych¹² i niebezpiecznych¹³.

Monter sieci gazowych na podstawie projektu technicznego:

- przygotowuje części do montażu,
- montuje rury i kształtki w wykopach lub na konstrukcji,
- łączy rury i kształtki w wykopach lub na konstrukcji,
- wykonuje izolację antykorozyjną,
- montuje armaturę, urządzenia sterujące i kontrolne.

Monter sieci gazowych przeprowadza próby odbiorowe¹⁴, a także sporządza szkice i raporty z prac montażowych i konserwacyjno-remontowych istniejących sieci gazowych.

Sposoby wykonywania pracy

Monter sieci gazowych wykonuje prace ręcznie lub mechanicznie z zastosowaniem odpowiednich narzędzi i urządzeń. Jego praca polega na:

- przecinaniu, obróbce i łączeniu rur w celu wykonania połączeń rozłącznych i nierozłącznych (spawanie i zgrzewanie rur),
- montażu i demontażu armatury i urządzeń stosowanych do budowy sieci gazowych,
- wykonywaniu izolacji antykorozyjnych sieci gazowych,
- przeprowadzaniu prób odbiorowych sieci gazowych,
- rozruchu i kontroli⁵ sieci gazowych,
- sporządzaniu zestawień zapotrzebowania materiałowego²⁵ dla planowanych prac,
- wykonywaniu szkiców zmian wprowadzonych na etapie budowy sieci gazowych,
- lokalizowaniu i określaniu przyczyn awarii i usterek sieci gazowych,
- prowadzeniu konserwacji oraz remontów sieci gazowych,
- wymianie i konserwacji osprzętu obiektów sieci gazowych⁷.

Więcej szczegółowych informacji znajduje się w sekcjach: 3.1. Zadania zawodowe oraz 3.2. i 3.3. Kompetencje zawodowe.

2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy)

Warunki pracy

Monter sieci gazowych pracuje w terenie, w zmiennych warunkach atmosferycznych, sporadycznie może pracować także wewnątrz budynków lub w obiektach technologicznych⁸ sieci gazowej.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie.

Wykorzystywane maszyny i narzędzia pracy

Monter sieci gazowych w działalności zawodowej stosuje różne maszyny i narzędzia, takie jak:

- zgrzewarki²⁶,
- spawarki²¹,
- kompresory,
- szlifierki, wiertarki, wkrętarki elektryczne,
- agregaty prądotwórcze,
- klucze monterskie,
- specjalistyczne narzędzia do przygotowania elementów łączonych gazociągów,
- gwintownice, giętarki do rur,
- piły mechaniczne do cięcia drzew, rur i asfaltu,
- młoty pneumatyczne,
- zagęszczarki,
- przyrządy pomiarowe¹⁸.

Organizacja pracy

Monter sieci gazowych przeważnie pracuje w zespole, jedynie proste czynności może wykonywać samodzielnie. Ze względu na dużą ilość prac przygotowawczych, praca montera sieci gazowych realizowana jest zwykle w dwuosobowym zespole monter–pomocnik. Praca montera sieci gazowych może przebiegać w systemie zmianowym, w stałych lub zmiennych godzinach pracy, w zależności od aktualnej ilości zleceń pracodawcy lub konieczności usuwania awarii. Planowe prace związane z montażem i remontem sieci gazowych są prowadzone w okresie od wczesnej wiosny do późnej jesieni w warunkach dodatnich temperatur zewnętrznych. W okresie zimowym realizowane są wyłącznie prace związane z usuwaniem awarii w sieciach gazowych. Specyfika prac polegających na usuwaniu awarii wiąże się z nieprzerwaną pracą niezależnie od warunków atmosferycznych, pory dnia i świąt, aż do momentu całkowitego usunięcia awarii.

Zagrożenia mające wpływ na bezpieczeństwo pracy człowieka

Monter sieci gazowych może być narażony na następujące zagrożenia:

- związane z pracą w strefie zagrożenia wybuchem²² lub w zasięgu gazowej atmosfery wybuchowej³ – możliwość wybuchu gazu oraz wystąpienia pożaru,
- działanie pyłów, oparów substancji niebezpiecznych,
- obciążenia organizmu związane z koniecznością podnoszenia i przenoszenia ciężkich przedmiotów,
- możliwość wystąpienia urazów ciała podczas stosowania maszyn oraz narzędzi elektrycznych,
- przygniecenie w wykopie,
- upadek z wysokości,
- porażenie prądem,
- hałas.

2.4. Wymagania psychofizyczne i zdrowotne

Wymagania psychofizyczne

Dla pracownika wykonującego zawód **monter sieci gazowych** ważne są:

w kategorii wymagań fizycznych

- wysoka ogólna wydolność fizyczna,
- duża sprawność narządów równowagi,
- duża sprawność układu mięśniowego,
- duża sprawność układu kostno-stawowego;

w kategorii sprawności sensomotorycznych

- koordynacja wzrokowo-ruchowa,
- zręczność rąk i palców,
- zmysł równowagi,
- czucie dotykowe,
- powonienie,
- szybki refleks,
- spostrzegawczość,
- brak lęku przed wysokością;

w kategorii sprawności i zdolności

- zdolność koncentracji uwagi,
- podzielność uwagi,
- wyobraźnia przestrzenna,
- uzdolnienia techniczne;

w kategorii cech osobowościowych

- rzetelność i dokładność,
- samodzielność,
- zdolność pracy w szybkim tempie,
- wytrzymałość na długotrwały wysiłek,
- zdolność współdziałania.

Więcej informacji znajduje się w sekcjach: 3.4. Kompetencje społeczne; 3.5. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu.

Wymagania zdrowotne

Montera sieci gazowych musi mieć dobre zdrowie i sprawność ruchową, gdyż jego praca wymaga znaczącego wysiłku fizycznego; wykonuje ją często poniżej poziomu gruntu (w wykopach) i w zmiennych warunkach atmosferycznych.

Przeciwwskazaniami do pracy w zawodzie **montera sieci gazowych** są m.in.:

- dysfunkcje ruchowe,
- niska wydolność fizyczna,
- wady wzroku i słuchu niepodlegające korekcji,
- zaburzenia równowagi,
- lęk wysokości,
- choroby układu mięśniowego, kostno-stawowego, oddechowego,
- wady serca uniemożliwiające wykonywanie zadań zawodowych,
- zaburzenia układu nerwowego.

WAŻNE:

O stanie zdrowia i ewentualnych przeciwwskazaniach do wykonywania zawodu orzeka lekarz medycyny pracy.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie.

2.5. Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

Wykształcenie niezbędne do podjęcia pracy w zawodzie

Obecnie (2018 r.) do podjęcia pracy w zawodzie **monter sieci gazowych** preferowane jest wykształcenie zawodowe (branżowa szkoła I stopnia – dawniej zasadnicza szkoła zawodowa) o profilu budowlanym.

Tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

Pracę w zawodzie **monter sieci gazowych** może wykonywać również osoba, która:

- została przyuczona do zawodu,
- uzyskała doświadczenie w trakcie pracy,
- odbyła szkolenie zorganizowane w firmie specjalizującej się w montażu sieci gazowych, w wyspecjalizowanym ośrodku szkoleniowym.

Podjęcie pracy w zawodzie monter sieci gazowych ułatwiają:

- posiadanie świadectwa czeladniczego i dyplomu mistrzowskiego w zawodzie pozaszkolnym monter sieci gazowych lub w pokrewnym zawodzie monter instalacji gazowych, po spełnieniu wymagań formalnych i zdaniu egzaminu organizowanego przez Izby Rzemieśnicze,
- posiadanie dyplomu potwierdzającego kwalifikacje wyodrębnione w pokrewnym zawodzie szkolnym monter systemów rurociągowych albo monter sieci i instalacji sanitarnych, po spełnieniu wymagań formalnych i zdaniu egzaminu organizowanego przez Okręgowe Komisje Egzaminacyjne.

Dodatkowym atutem przy zatrudnieniu montera sieci gazowych jest posiadanie:

- suplementu Europass (w języku polskim i angielskim), wydawanego na prośbę zainteresowanego przez Izby Rzemieśnicze oraz Okręgowe Komisje Egzaminacyjne,
- uprawnienia energetycznego eksploatacyjnego²³ w zakresie grupy energetycznej G3 (gazowe) i G1 (elektryczne),
- odpowiednich uprawnień do spawania,
- uprawnienia do zgrzewania,
- uprawnienia do obsługi sprężarek,
- certyfikatów potwierdzających udział w szkoleniach i nabyte umiejętności w zakresie technologii montażu sieci gazowych.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu.

2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, awansu i potwierdzania kompetencji

Możliwości rozwoju zawodowego i awansu

Pracownik w zawodzie **monter sieci gazowych** może:

- rozpocząć pracę od stanowiska pomocnika i wraz z nabyciem doświadczenia zawodowego awansować na samodzielne stanowisko,
- po nabyciu dalszego doświadczenia zawodowego, posiadając zdolności i umiejętności organizacyjne oraz umiejętność pracy z ludźmi – awansować na stanowisko brygadzysty nadzorującego pracę małego zespołu pracowników,
- dalej kształcić się w szkole branżowej II stopnia np. w zawodzie technik inżynierii sanitarnej lub technik gazownictwa, a po zdaniu matury kontynuować naukę na uczelni wyższej (kierunek budowlany) i awansować na stanowisko kierownicze,

- doskonalić swoje umiejętności, uczestnicząc w branżowych szkoleniach w zakresie montażu sieci gazowych,
- rozszerzać swoje kompetencje zawodowe poprzez kształcenie/szkolenie w zawodach pokrewnych,
- założyć i prowadzić działalność gospodarczą w zakresie montażu sieci gazowych.

Możliwości potwierdzania kompetencji

Obecnie (2018 r.) w zawodzie **monter sieci gazowych** istnieje możliwość potwierdzania kompetencji zawodowych w szkolnych zawodach (pokrewnych):

- monter systemów rurociągowych, w zakresie kwalifikacji MG.28 Montaż systemów rurociągowych, albo
- monter sieci i instalacji sanitarnych, w zakresie kwalifikacji BD.05 Wykonywanie robót związanych z budową, montażem i eksploatacją sieci oraz instalacji sanitarnych.

Alternatywną drogę potwierdzania kompetencji w zawodzie monter sieci gazowych oferuje system nauki zawodu w rzemiośle, który umożliwia zdobycie tytułu czeladnika, a następnie mistrza w zawodzie monter sieci gazowych lub monter instalacji gazowych. Dokumentami potwierdzającymi te tytuły są odpowiednio: świadectwo czeladnicze oraz dyplom mistrzowski.

Dodatkowo monter sieci gazowych może uzyskać świadectwo kwalifikacyjne, dotyczące uprawnień energetycznych eksploatacyjnych w zakresie grupy energetycznej G1 i G3. Można je uzyskać w drodze uczęszczania na właściwy kurs bądź szkolenie, zakończone zdaniem egzaminu przed państwową komisją certyfikującą, której uprawnienia nadaje Urząd Regulacji Energetyki (URE).

Więcej informacji można uzyskać w Bazie Usług Rozwojowych <https://uslugirozwojowe.parp.gov.pl> oraz Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

2.7. Zawody pokrewne

Osoba zatrudniona w zawodzie **monter sieci gazowych** może rozszerzać swoje kompetencje zawodowe w zawodach pokrewnych:

Nazwa zawodu pokrewnego zgodnie z Klasyfikacją zawodów i specjalności	Kod zawodu
Technik inżynierii sanitarnej ^S	311218
Technik gazownictwa ^S	311913
Hydraulik	712601
Monter instalacji gazowych	712603
Monter instalacji i urządzeń sanitarnych	712604
Monter rurociągów górniczych	712605
Monter rurociągów przemysłowych	712607
Monter sieci ciepłych	712608
Monter sieci deszczownic	712609
Monter sieci wodnych i kanalizacyjnych	712612
Monter systemów rurociągowych ^S	712613
Monter sieci i instalacji sanitarnych ^S	712618

3. ZADANIA ZAWODOWE I WYMAGANE KOMPETENCJE

3.1. Zadania zawodowe

Pracownik w zawodzie **monter sieci gazowych** wykonuje różnorodne zadania, do których należą w szczególności:

Z1 Wykonywanie prac montażowych sieci gazowych.

- Z2 Przeprowadzanie prac związanych z próbami i odbiorami technicznymi sieci gazowych.
- Z3 Wykonywanie przeglądów technicznych¹⁶ sieci gazowych.
- Z4 Określanie przyczyn, lokalizowanie i usuwanie awarii sieci gazowych.
- Z5 Wykonywanie prac konserwacyjno-remontowych sieci gazowych.

3.2. Kompetencja zawodowa Kz1: Wykonywanie prac montażowych i odbiorczych sieci gazowych

Kompetencja zawodowa Kz1: Wykonywanie prac montażowych i odbiorczych sieci gazowych obejmuje zestaw zadań zawodowych Z1, Z2, do realizacji których wymagane są odpowiednie zbiory wiedzy i umiejętności.

Z1 Wykonywanie prac montażowych sieci gazowych	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
• Zasady i przepisy BHP, ochrony ppoż., ergonomii, ochrony środowiska, prawa budowlanego i warunki techniczne w zakresie montażu sieci gazowych; • Rodzaje obiektów sieci gazowych; • Oznaczenia graficzne stosowane w dokumentacji technicznej sieci gazowych; • Instrukcje, normy techniczne oraz przepisy związane z sieciami gazowymi; • Organizację robót związanych z budową sieci gazowych; • Zasady doboru materiałów i elementów uzbrojenia stosowanych do budowy sieci gazowych; • Metody doboru sprzętu i narzędzi do montażu rurociągów oraz uzbrojenia sieci gazowych; • Zasady posługiwania się sprzętem i narzędziami stosowanymi podczas realizacji zadań zawodowych; • Technologie wykonywania robót ziemnych przy budowie sieci gazowych; • Technologie wykonywania połączeń sieci gazowych; • Technologie montażu armatury stosowanej do budowy sieci gazowych; • Technologie urządzeń stosowanych do budowy sieci gazowych; • Technologie wykonywania izolacji antykorozyjnej sieci gazowych oraz jej elementów; • Zasady oznakowania sieci gazowych; • Metody niwelacji terenu po budowie sieci gazowych; • Metody sporządzania szkiców i raportów z wykonanych prac; • Kryteria oceny jakości wykonanych prac montażowych sieci gazowych.	• Przestrzegać zasad i przepisów BHP, ochrony ppoż., ergonomii, ochrony środowiska, prawa budowlanego i warunków technicznych w zakresie realizowanych prac montażowych sieci gazowych; • Rozpoznawać obiekty sieci gazowych; • Stosować informacje zawarte w dokumentacji technicznej w zakresie montażu sieci gazowych; • Analizować informacje zawarte w instrukcjach, normach technicznych oraz przepisach; • Planować prace własne związane z montażem sieci gazowych; • Dobierać materiały, elementy uzbrojenia sieci gazowych; • Dobierać sprzęt i narzędzia do montażu sieci oraz uzbrojenia sieci gazowych; • Obsługiwać sprzęt i narzędzia stosowane podczas realizacji zadań zawodowych; • Wykonywać roboty ziemne przy budowie sieci gazowych; • Wykonywać połączenia sieci gazowych; • Montować armaturę stosowaną do budowy sieci gazowych; • Montować urządzenia stosowane do budowy sieci gazowych; • Wykonywać izolacje antykorozyjne sieci gazowych oraz jej elementów; • Wykonywać oznakowania sieci gazowych; • Niwelować teren po budowie sieci gazowych; • Sporządzać szkice i raporty z wykonanych prac; • Sprawdzać jakość wykonanych prac montażowych sieci gazowych.

Z2 Przeprowadzanie prac związanych z próbami i odbiorami technicznymi sieci gazowych	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
• Zasady i przepisy BHP, ochrony ppoż., ergonomii, ochrony środowiska, prawa budowlanego i warunki techniczne w zakresie wykonywanych prób i odbioru technicznego sieci gazowych; • Zasady dotyczące przeprowadzania prób i odbiorów technicznych sieci gazowych; • Sposoby napełniania sieci gazowych; • Procedury próbnego rozruchu sieci gazowych; • Zasady posługiwania się urządzeniami pomiarowymi; • Zasady uruchamiania sieci gazowych; • Zasady sporządzania raportów z przeprowadzonych prób i odbiorów technicznych; • Kryteria oceny jakości wykonywania prób i odbiorów technicznych sieci gazowych.	• Przestrzegać zasad i przepisów BHP, ochrony ppoż., ergonomii, ochrony środowiska, prawa i warunków technicznych w trakcie wykonywania prób i odbiorów technicznych sieci gazowych; • Wykonywać próby ciśnieniowe sieci gazowych; • Przeprowadzać napełnianie sieci gazowych; • Przeprowadzać próbną rozruch sieci gazowych; • Obsługiwać urządzenia pomiarowe podczas prób i odbiorów sieci gazowych; • Sporządzać raporty z przeprowadzonych prób i odbiorów sieci gazowych; • Oceniać jakość wykonanych prób; • Przekazywać sieci gazowe do eksploatacji.

3.3. Kompetencja zawodowa Kz2: Wykonywanie czynności konserwacyjno-remontowych, przeglądów oraz usuwanie awarii sieci gazowych

Kompetencja zawodowa Kz2: Wykonywanie czynności konserwacyjno-remontowych, przeglądów oraz usuwanie awarii sieci gazowych obejmuje zestaw zadań zawodowych Z3, Z4, Z5, do realizacji których wymagane są odpowiednie zbiory wiedzy i umiejętności.

Z3 Wykonywanie przeglądów technicznych sieci gazowych	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
• Zasady i przepisy BHP, ochrony ppoż., ergonomii, ochrony środowiska, prawa budowlanego i warunki techniczne w zakresie wykonywanych przeglądów technicznych sieci gazowych; • Harmonogram oraz zakres przeglądów technicznych sieci gazowych; • Zasady doboru narzędzi i sprzętu do przeprowadzenia przeglądów technicznych sieci gazowych; • Zasady doboru materiałów, armatury i przyrządów pomiarowych do przeprowadzenia przeglądów technicznych sieci gazowych; • Zasady wykonywania przeglądów technicznych sieci gazowych; • Zasady sporządzania raportów z przeprowadzonych przeglądów technicznych sieci gazowych; • Kryteria oceny jakości przeprowadzonych przeglądów technicznych sieci gazowych.	• Przestrzegać zasad i przepisów BHP, ochrony ppoż., ergonomii, ochrony środowiska, prawa budowlanego i warunków technicznych w zakresie wykonywania przeglądów technicznych sieci gazowych; • Realizować zaplanowane przeglądy techniczne sieci gazowych; • Dobierać narzędzia i sprzęt do przeprowadzenia przeglądów technicznych sieci gazowych; • Dobierać materiały, armaturę i przyrządy pomiarowe do przeprowadzenia przeglądów technicznych sieci gazowych; • Wykonywać przegląd techniczny sieci gazowych; • Sporządzać raporty z przeglądu technicznego sieci gazowych; • Oceniać jakość przeprowadzonych przeglądów technicznych sieci gazowych.

Z4 Określanie przyczyn, lokalizowanie i usuwanie awarii sieci gazowych	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
- Zasady i przepisy BHP, ochrony ppoż., ergonomii, ochrony środowiska, prawa budowlanego i warunki techniczne podczas ustalania przyczyn awarii oraz lokalizowania i usuwania usterek sieci gazowych; - Metody lokalizowania miejsca awarii oraz przyczyny, skutki i objawy występowania awarii; - Procedury planowania usunięcia awarii; - Sposoby usuwania awarii; - Zasady zabezpieczania terenu prac; - Kryteria oceny jakości usuwanych usterek sieci gazowych.	- Przestrzegać zasad i przepisów BHP, ochrony ppoż., ergonomii, ochrony środowiska, prawa budowlanego i warunków technicznych podczas ustalania przyczyn awarii oraz lokalizowania i usuwania usterek sieci gazowych; - Lokalizować awarię oraz wskazać jej przyczynę; - Planować usunięcie awarii; - Usuwać usterki sieci gazowych; - Stosować zabezpieczenia i rozwiązania tymczasowe do czasu usunięcia awarii oraz jej skutków; - Oceniać jakość usuwania usterek sieci gazowych.

Z5 Wykonywanie prac konserwacyjno-remontowych sieci gazowych	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
- Zasady i przepisy BHP, ochrony ppoż., ergonomii, ochrony środowiska, prawa budowlanego i warunki techniczne w zakresie wykonywanych prac konserwacyjno-remontowych sieci gazowych; - Instrukcje, normy techniczne oraz przepisy związane z pracami konserwacyjno-remontowymi sieci gazowych; - Zasady planowania wykonania prac konserwacyjno-remontowych sieci gazowych; - Zasady posługiwania się harmonogramem oraz procedury wykonywania prac konserwacyjno-remontowych sieci gazowych; - Sposoby doboru materiałów, armatury i przyrządów pomiarowych niezbędnych do wykonywania prac konserwacyjnych i remontowych sieci gazowych; - Metody doboru i zasady obsługi sprzętu i narzędzi do wykonywania prac konserwacyjno-remontowych sieci gazowych; - Zasady wykonywania prac konserwacyjno-remontowych sieci gazowych; - Metody sporządzania szkiców i raportów z wykonanych prac; - Kryteria oceny jakości wykonywanych prac konserwacyjno-remontowych sieci gazowych.	- Przestrzegać zasad i przepisów BHP, ochrony ppoż., ergonomii, ochrony środowiska, prawa budowlanego i warunków technicznych w zakresie wykonywanych prac konserwacyjno-remontowych sieci gazowych; - Analizować informacje zawarte w instrukcjach, normach technicznych oraz przepisach związanych z pracami konserwacyjno-remontowymi sieci gazowych; - Określać czas niezbędny do realizacji zaplanowanych zadań związanych z pracami konserwacyjnymi i remontowymi sieci gazowych; - Przestrzegać zaplanowanych terminów oraz zakresu prac konserwacyjno-remontowych sieci gazowych; - Dobierać materiały, armaturę i przyrządy pomiarowe do prac konserwacyjnych i remontowych sieci gazowych; - Dobierać i obsługiwać sprzęt oraz narzędzia do wykonywania prac konserwacyjno-remontowych sieci gazowych; - Wykonywać prace konserwacyjno-remontowe sieci gazowych; - Wykonywać szkice i raporty z wykonanych prac konserwacyjno-remontowych; - Oceniać jakość wykonanych prac konserwacyjno-remontowych sieci gazowych.

3.4. Kompetencje społeczne

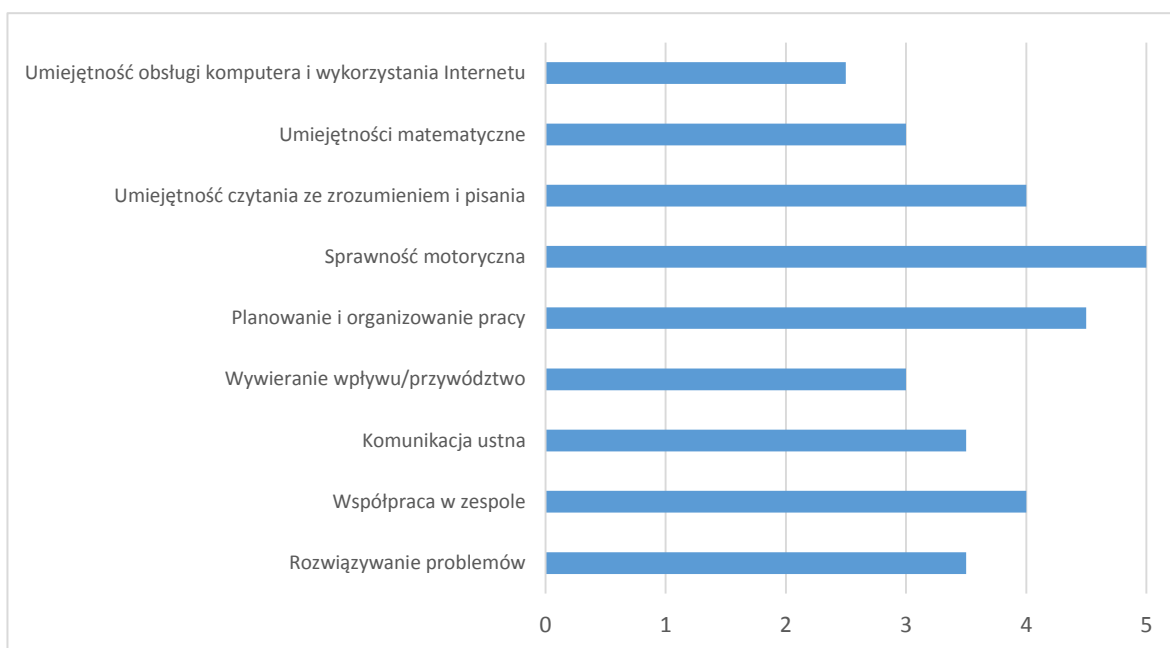
Pracownik w zawodzie **monter sieci gazowych** powinien mieć kompetencje społeczne niezbędne do prawidłowego i skutecznego wykonywania zadań zawodowych.

W szczególności pracownik jest gotów do:

- Ponoszenia odpowiedzialności za skutki podejmowanych działań oraz za powierzony sprzęt i narzędzia wykorzystywane na stanowisku pracy podczas wykonywania montażu lub konserwacji sieci gazowych.
- Podejmowania pracy częściowo samodzielnie i współpracy w zorganizowanych warunkach pracy ekipy gazowniczej.
- Oceniania wpływu swoich działań realizowanych w ramach współpracy w zakładzie gazowniczym i ponoszenia odpowiedzialności za ich skutki.
- Oceniania zagrożenia zdrowia oraz życia i podejmowania działań adekwatnych do stopnia zagrożenia podczas wykonywania montażu lub konserwacji sieci gazowych.
- Podnoszenia własnych kompetencji zawodowych w zakresie montażu lub konserwacji sieci gazowych.
- Dostosowywania zachowania do zmian w środowisku pracy przedsiębiorstwa gazowniczego.
- Kierowania się zasadami zgodnymi z etyką zawodową i obowiązującymi przepisami w branży budowlanej.

3.5. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu

Pracownik powinien mieć zdolność właściwego wykonywania zadań zawodowych i predyspozycje do rozwoju zawodowego. Dlatego wymaga się od niego odpowiednich kompetencji kluczowych. Zostały one zilustrowane w formie profilu (rys. 1) ukazującego ważność kompetencji kluczowych dla zawodu **monter sieci gazowych**.

Rys. 1. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu **monter sieci gazowych**

Uwaga:

Wykaz kompetencji kluczowych opracowano na podstawie wykazu stosowanego w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – projekt PIAAC (OECD).

3.6. Powiązanie kompetencji zawodowych z opisami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz Sektorowej Ramy Kwalifikacji

Kompetencje zawodowe pracownika w zawodzie **monter sieci gazowych** nawiązują do opisów poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Opis zawodu, zadań zawodowych i wymagań kompetencyjnych może stanowić materiał informacyjny dla przygotowania (lub aktualizacji) opisów kwalifikacji wprowadzanych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (ZSK). Więcej informacji:

- Zintegrowany System Kwalifikacji: <https://www.kwalifikacje.gov.pl>
- Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji: <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

4. ODNIESIENIE DO SYTUACJI ZAWODU NA RYNKU PRACY I MOŻLIWOŚCI DOSKONAŁENIA ZAWODOWEGO

4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie

Monter sieci gazowych może pracować w:

- małych oraz średniej wielkości przedsiębiorstwach budowlano-instalacyjnych, świadczących specjalistyczne usługi w dziedzinie budowy sieci gazowych,
- dużych przedsiębiorstwach realizujących budowę sieci gazowych,
- firmach zajmujących się eksploatacją, utrzymaniem infrastruktury oraz pracami konserwacyjno-remontowymi sieci gazowych,
- przedsiębiorstwach gazowniczych¹⁵ będących operatorami systemu przesyłowego¹⁰ paliwa gazowego¹¹,
- przedsiębiorstwach gazowniczych będących operatorami systemu dystrybucyjnego⁹ paliwa gazowego,
- przedsiębiorstwach gazowniczych zajmujących się utrzymaniem sieci gazowych,
- pogotowiach gazowniczych zajmujących się usuwaniem awarii sieci gazowych,
- firmach budowlanych oraz budowlano-instalacyjnych, realizujących budowy obiektów mieszkaniowych, użyteczności publicznej oraz obiektów przemysłowych,
- specjalistycznych firmach świadczących usługi konserwacyjno-remontowe sieci gazowych.

Monter sieci gazowych może także prowadzić własną działalność gospodarczą, w zakresie montażu i konserwacji sieci gazowych.

WAŻNE:

Zachęcamy do sprawdzenia dostępnych ofert pracy w **Centralnej Bazie Ofert Pracy:**

<http://oferty.praca.gov.pl>

Natomiast aktualizacje informacji o możliwościach zatrudnienia w zawodzie, przyszłe zapotrzebowanie na dany zawód na rynku pracy oraz dodatkowe informacje można uzyskać, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 10.07.2018]:

Ranking (monitoring) zawodów deficytowych i nadwyżkowych:

<http://mz.praca.gov.pl>

<https://www.mpips.gov.pl/analizy-i-raporty/raporty-sprawozdania/rynek-pracy/zawody-deficytowe-i-nadwyzkowe>

Barometr zawodów: <https://barometrzwodow.pl>

Wojewódzkie obserwatoria rynku pracy:

Mazowieckie – <http://obserwatorium.mazowsze.pl>

Małopolskie – <https://www.obserwatorium.malopolska.pl>

Lubelskie – <http://lorp.wup.lublin.pl>

Regionalne Obserwatorium Rynku Pracy w Łodzi – <http://obserwatorium.wup.lodz.pl>
Pomorskie – <http://www.porp.pl>
Opolskie – <http://www.obserwatorium.opole.pl>
Wielkopolskie – <http://www.obserwatorium.wup.poznan.pl>
Zachodniopomorskie – <https://www.wup.pl/pl/dla-instytucji/zachodniopomorskie-obserwatorium-ryнку-pracy>
Podlaskie – <http://www.obserwatorium.up.podlasie.pl>
Zielona Linia. Centrum Informacyjne Służb Zatrudnienia:
<http://zielonalinia.gov.pl>
Portal Prognozowanie Zatrudnienia:
www.prognozowaniezatrudnienia.pl
Portal EU Skills Panorama:
<http://skillspanorama.cedefop.europa.eu/en>
Europejski portal mobilności zawodowej EURES:
<https://eures.praca.gov.pl>
<https://ec.europa.eu/eures/public/pl/homepage>

4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu

Kształcenie

Obecnie (2018 r.) kandydatów do pracy w zawodzie **monter sieci gazowych** kształci się w systemie nauki zawodu w rzemiośle, który umożliwia zdobycie tytułu czeladnika i dyplomu mistrza w zawodzie. Kompetencje w tych zawodach potwierdzają Izby Rzemieślnicze. Ponadto w systemie rzemiosła można zdobyć tytuł czeladnika i dyplom mistrza w zawodzie pokrewnym monter instalacji gazowych.

Kompetencje przydatne do wykonywania zawodu monter sieci gazowych można również uzyskać podejmując kształcenie w szkole branżowej I stopnia (dawniej zasadnicza szkoła zawodowa) w zawodach pokrewnych:

- monter systemów rurociągowych, albo
- monter sieci i instalacji sanitarnych

lub uczestnicząc w kwalifikacyjnym kursie zawodowym w ramach kwalifikacji:

- MG.28 Montaż systemów rurociągowych, w zawodzie monter systemów rurociągowych, albo
- BD.05 Wykonywanie robót związanych z budową, montażem i eksploatacją sieci oraz instalacji sanitarnych, w zawodzie monter sieci i instalacji sanitarnych.

Kursy te mogą prowadzić:

- publiczne szkoły prowadzące kształcenie zawodowe,
- niepubliczne szkoły posiadające uprawnienia szkół publicznych, prowadzące kształcenie zawodowe,
- publiczne i niepubliczne placówki kształcenia ustawicznego, placówki kształcenia praktycznego, ośrodki doksztalcenia i doskonalenia zawodowego,
- instytucje rynku pracy prowadzące działalność edukacyjno-szkoleniową,
- podmioty prowadzące działalność oświatową na podstawie ustawy Prawo przedsiębiorców.

Kwalifikacje wyodrębnione w powyższych zawodach potwierdzają Okręgowe Komisje Egzaminacyjne.

Szkolenie

W większości przypadków przedsiębiorstwa specjalizujące się w robotach monterskich same prowadzą szkolenia kandydatów i pracowników w zakresie montażu sieci gazowych.

Szkolenia mogą być również oferowane przez szkoły, ośrodki i centra kształcenia zawodowego oraz inne instytucje działające na rynku usług szkoleniowych, specjalizujące się w szkoleniach w zakresie montażu sieci gazowych.

Przykładowa tematyka szkoleń może dotyczyć:

- technologii montażu sieci gazowych,
- uprawnień energetycznych eksploatacyjnych w zakresie grupy energetycznej G3 i G1,
- obsługi zagęszczarki wibracyjnej,
- technik wykonywania połączeń nierozłącznych: zgrzewanie rur, spawanie,
- uprawnień do obsługi sprężarek,
- bezwykopowej budowy sieci gazowych itp.

Z reguły organizatorzy tych szkoleń poświadczają uzyskane przez uczestników kompetencje stosownymi certyfikatami/zaświadczeniami.

WAŻNE:

Więcej informacji o instytucjach oferujących kształcenie, szkolenie i/lub walidację kompetencji w ramach zawodu można uzyskać, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 10.07.2018]:

Szkolnictwo wyższe:

www.wyberzstudia.nauka.gov.pl

Szkolnictwo zawodowe:

<https://www.gov.pl/web/edukacja/ksztalcenie-zawodowe>

<http://doradztwo.ore.edu.pl/wyberam-zawod>

<http://www.zrp.pl>

Szkolenia zawodowe:

Rejestr Instytucji Szkoleniowych – <http://www.stor.praca.gov.pl/portal/#/ris>

Baza Usług Rozwojowych – <https://uslugirozwojowe.parp.gov.pl>

Inne źródła danych:

Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji – <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

Bilans Kapitału Ludzkiego – <https://bkl.parp.gov.pl>

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji – <http://www.frse.org.pl>, <http://europass.org.pl>

Learning Opportunities and Qualifications in Europe – <https://ec.europa.eu/ploteus>

4.3. Zarobki osób wykonujących dany zawód/daną grupę zawodów

Wynagrodzenie (2018 r.) osób pracujących w zawodzie **monter sieci gazowych** jest zróżnicowane i średnio wynosi 3900 zł brutto miesięcznie. Wynagrodzenia w tym zawodzie kształtują się w granicach od 2500 zł do ponad 5000 zł brutto.

Na poziom wynagrodzenia montera sieci gazowych mają wpływ m.in.:

- staż pracy, doświadczenie zawodowe, umiejętności,
- wielkość i lokalizacja geograficzna firmy,
- szczegółowy zakres zadań.

WAŻNE:

Zarobki osób wykonujących dany zawód/grupę zawodów są orientacyjne i mogą szybko stracić aktualność. Dlatego na bieżąco należy sprawdzać, jakie zarobki oferuje rynek pracy, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 10.07.2018]:

Wynagrodzenie w Polsce według danych GUS:

<http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rynek-pracy/pracujacy-zatrudnieni-wynagrodzenia-koszty-pracy>

Przykładowe portale informujące o zarobkach:

<https://wynagrodzenia.pl/gus>

<https://wynagrodzenia.pl/kategoria/zarobki-na-stanowiskach-i-szczeblach>

<https://sedlak.pl/raporty-placowe>

<https://zarobki.pracuj.pl>

<https://www.forbes.pl/ogolnopolskie-badanie-wynagrodzen>

<https://www.kariera.pl/wynagrodzenia>

4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie

W zawodzie **monter sieci gazowych** możliwe jest w ograniczonym zakresie zatrudnianie osób niepełnosprawnych.

Warunkiem niezbędnym do zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie jest identyfikacja indywidualnych barier i dostosowanie technicznych i organizacyjnych warunków środowiska oraz stanowiska pracy do potrzeb zatrudnienia osób:

- z dysfunkcją narządu wzroku (04-O), jeśli posiadana wada jest skorygowana odpowiednimi szklami optycznymi lub soczewkami kontaktowymi, które zapewnią ostrość widzenia,
- słabosłyszących (03-L), pod warunkiem zapewnienia im odpowiedniej pomocy technicznej oraz właściwego przygotowania środowiska i stanowiska pracy,
- z niewielkimi zaburzeniami mowy (03-L).

WAŻNE:

Decyzja o zatrudnieniu osoby z jakimkolwiek rodzajem niepełnosprawności może być podjęta wyłącznie po indywidualnej konsultacji z lekarzem medycyny pracy.

5. ODNIESIENIE DO EUROPEJSKIEJ KLASYFIKACJI UMIEJĘTNOŚCI/KOMPETENCJI, KWALIFIKACJI I ZAWODÓW (ESCO)

Europejska klasyfikacja umiejętności/kompetencji, kwalifikacji i zawodów (European Skills/Competences, Qualifications and Occupations – ESCO) jest narzędziem łączącym rynek edukacji z rynkiem pracy. ESCO jest częścią strategii „Europa 2020”. W klasyfikacji określono i uszeregowano umiejętności, kompetencje, kwalifikacje i zawody istotne dla unijnego rynku pracy oraz kształcenia i szkolenia. Tworzenie europejskiego rynku pracy, a w przyszłości wspólnego obszaru kształcenia ustawicznego wymaga, aby zdobywane przez jednostki umiejętności oraz kwalifikacje były zrozumiałe oraz łatwo porównywalne między krajami, a także – by promowały mobilność wśród pracowników. Obecnie (2018 r.) klasyfikacja ESCO jest dostępna w 27 językach (w 24 językach UE, islandzkim, norweskim i arabskim) za pośrednictwem platformy ESCO:

<https://ec.europa.eu/esco/portal/home>

Klasyfikacja ESCO została oparta na trzech filarach i pokazuje w sposób systematyczny relacje między nimi:

- **Zawody:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/occupation>
- **Umiejętności/Kompetencje:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/skill>
- **Kwalifikacje:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/qualification>

6. ŹRÓDŁA DODATKOWYCH INFORMACJI O ZAWODZIE

Podstawowe regulacje prawne:

Stan prawny na dzień 30.06.2018 r.

- Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 986, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1265 i 1149).
- Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 755, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1202, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 marca 2017 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach (Dz. U. poz. 860, z późn. zm.).

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 marca 2017 r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego (Dz. U. poz. 622, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji typowych dla kwalifikacji o charakterze zawodowym – poziomy 1–8 (Dz. U. poz. 537).
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 227).
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie (Dz. U. poz. 640).
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 28 kwietnia 2003 r. w sprawie szczegółowych zasad stwierdzania posiadania kwalifikacji przez osoby zajmujące się eksploatacją urządzeń, instalacji i sieci (Dz. U. Nr 89, poz. 828, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 6 lutego 2003 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych (Dz. U. Nr 47, poz. 401).
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (t.j. Dz. U. z 2015 poz. 1422, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (t.j. Dz. U. z 2003 r. Nr 169 poz. 1650, z późn. zm.).

Literatura branżowa:

- Barczyński A. (red.): Infrastruktura przesyłowa i dystrybucyjna gazu ziemnego. Tom II. Seria Vademecum Gazownika. Stowarzyszenie Naukowo-Techniczne Inżynierów i Techników Przemysłu Naftowego i Gazowniczego, Kraków 2013.
- Bąkowski K.: Sieci i instalacje gazowe. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2014.
- Dyb J., Miś R., Zawadzki T.: Egzamin kwalifikacyjny osób zajmujących się eksploatacją urządzeń, instalacji i sieci gazowych. Wydawnictwo KaBe, Krosno 2015.
- Łaciak M.: Bezpieczeństwo eksploatacji urządzeń, instalacji i sieci gazowych. Wydawnictwo Tarbonus, Tarnobrzeg 2017.
- Przegląd Gazowniczy – Magazyn Izby Gospodarczej Gazownictwa.
- Słownik Gazowniczych Określeń Technicznych – Izba Gospodarcza Gazownictwa, Warszawa 2011.
- Tymieński B.: Poradnik gazownika – jednostki, oznaczenia, słownik. Centrum Szkolenia Gazownictwa PGNIG S.A., Warszawa 2003.

Zasoby internetowe [dostęp: 10.07.2018]:

- Baza danych standardów kwalifikacji/kompetencji zawodowych i modułowych programów szkoleń: <ftp://kwalifikacje.praca.gov.pl>
- Informator dotyczący egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie monter systemów rurociągowych:
https://www.cke.edu.pl/images/_EGZAMIN_ZAWODOWY/informatory/formula_2017/712613.pdf
- Informator dotyczący egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie Monter sieci i instalacji sanitarnych:
https://www.cke.edu.pl/images/_EGZAMIN_ZAWODOWY/informatory/formula_2017/712618.pdf
- Izba Gospodarcza Gazownictwa: <http://www.igg.pl>
- Operator Sieci Gazowniczej: <http://www.gaz-system.pl>
- Polska Spółka Gazownictwa: <http://www.psgaz.pl>
- Polskie Górnictwo Gazowe i Gazownictwo: <http://www.pgnig.pl>

- Portal Asystent BHP: <https://asystentbhp.pl>
- Sektorowa Rama Kwalifikacji w Budownictwie (SRK-Bud): <http://kwalifikacje.edu.pl/sektorowa-rama-kwalifikacji-w-budownictwie-srk-bud>
- Standardy orzecznictwa lekarskiego ZUS: <http://www.zus.pl/lekarze/publikacje/standardy-orzecznictwa-lekarskiego-zus>
- Urząd Dozoru Technicznego: <http://www.udt.gov.pl>
- Urząd Regulacji Energetyki: <http://www.ure.gov.pl>
- Wirtualny Nowy Przemysł: <http://gazownictwo.wnp.pl>
- Wyszukiwarka opisów zawodów: <http://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/bazy-danych/klasyfikacja-zawodow-i-specjalnosci/wyszukiwarka-opisow-zawodow>
- Związek Rzemiosła Polskiego: <https://zrp.pl/kategoria/aktualnosci>

7. SŁOWNIK POJĘĆ

7.1. Definicje powiązane z opisem informacji o zawodzie (zawodoznawcze)

Nazwa pojęcia	Definicja pojęcia
Awans zawodowy	Wyróżnia się dwa podstawowe rodzaje awansu – pionowy oraz poziomy. Awans pionowy oznacza zmianę stanowiska na wyższe w hierarchii przedsiębiorstwa/organizacji oraz przyznanie wyższego wynagrodzenia i poszerzenie uprawnień, np. awans polegający na osiągnięciu wyższego stopnia wymagań formalnych w policji, w wojsku, mianowanie na wyższy stopień – awans nauczycielski. Awans poziomy oznacza zmianę stanowiska niepociągającą za sobą zmiany pozycji pracownika w hierarchii firmy, np. objęcie dodatkowego stanowiska przez pracownika, powierzenie nowych zadań, rozszerzenie uprawnień i zakresu podejmowanych decyzji.
Czynności zawodowe	Są to działania podejmowane w ramach zadania zawodowego i dające efekt w postaci realizacji celu przewidzianego w zadaniu zawodowym.
Edukacja formalna	Kształcenie realizowane przez publiczne i niepubliczne szkoły oraz inne podmioty systemu oświaty, uczelnie oraz inne podmioty systemu szkolnictwa wyższego w ramach programów, które prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych oraz kwalifikacji nadawanych po ukończeniu studiów podyplomowych (zgodnie z ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym) albo kwalifikacje w zawodzie (zgodnie z przepisami oświatowymi).
Edukacja pozaformalna	Kształcenie i szkolenie realizowane w ramach programów, które nie prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych lub kwalifikacji właściwych dla edukacji formalnej.
Efekty uczenia się	Wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne nabyte w procesie uczenia się (w ramach edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne).
Europejskie Ramy Kwalifikacji (ERK)	Przyjęta w Unii Europejskiej struktura i opis poziomów kwalifikacji umożliwiające porównanie kwalifikacji uzyskiwanych w różnych państwach. W ERK wyróżniono 8 poziomów kwalifikacji opisywanych za pomocą efektów uczenia się (wiedza, umiejętności i kompetencje). ERK stanowi układ odniesienia do krajowych ram kwalifikacji, w tym do PRK.

Kody niepełnosprawności	Są symbolami rodzaju schorzenia, które ma decydujący wpływ na to, do jakich prac osoba niepełnosprawna może być kierowana, a do jakich nie powinna ze względu na jej zdrowie i skuteczność pracy na danym stanowisku. Podstawowe kody niepełnosprawności: 01-U upośledzenie umysłowe, 02-P choroby psychiczne, 03-L zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu, 04-O choroby narządu wzroku, 05-R upośledzenie narządu ruchu, 06-E epilepsja, 07-S choroby układu oddechowego i krążenia, 08-T choroby układu pokarmowego, 09-M choroby układu moczowo-płciowego, 10-N choroby neurologiczne, 11-I inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego, 12-C całościowe zaburzenia rozwojowe.
Kompetencje społeczne	Jest to rozwinięta w toku uczenia się zdolność kształtowania własnego rozwoju oraz autonomicznego i odpowiedzialnego uczestniczenia w życiu zawodowym i społecznym, z uwzględnieniem etycznego kontekstu własnego postępowania.
Kompetencje kluczowe	Są to kompetencje (połączenie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych) integracji społecznej i zatrudnienia potrzebne w życiu zawodowym i pozazawodowym oraz do bycia aktywnym obywatelem. Na potrzeby opracowania informacji o zawodach wyróżniono 9 kompetencji, które zostały wybrane i pogrupowane ze zbioru 15 kompetencji kluczowych wyodrębnionych w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – Projekt PIAAC prowadzonym cyklicznie przez OECD.
Kompetencja zawodowa	Jest to układ wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych do wykonywania, w ramach wydzielonego zakresu pracy w zawodzie zestawu zadań zawodowych. Posiadanie jednej lub kilku kompetencji zawodowych powinno umożliwić zatrudnienie na co najmniej jednym stanowisku pracy w zawodzie.
Kwalifikacja	Oznacza zestaw efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych nabytych w edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne, zgodnych z ustalonymi dla danej kwalifikacji wymaganiami, których osiągnięcie zostało sprawdzone w procesie walidacji oraz formalnie potwierdzone przez uprawniony podmiot certyfikujący. W Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji wyodrębniono 4 rodzaje kwalifikacji: pełne, częściowe, rynkowe i uregulowane.
Polska Rama Kwalifikacji (PRK)	Opis ośmiu wyodrębnionych w Polsce poziomów kwalifikacji odpowiadających odpowiednim poziomom Europejskich Ram Kwalifikacji sformułowany za pomocą ogólnych charakterystyk efektów uczenia się dla kwalifikacji na poszczególnych poziomach ujętych w kategoriach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.
Potwierdzanie kompetencji	Jest to proces polegający na sprawdzeniu, czy kompetencje wymagane dla danej kwalifikacji zostały osiągnięte. Terminy o podobnym znaczeniu: „walidacja”, „egzaminowanie”. Proces ten prowadzi do certyfikacji – wydania przez upoważnioną instytucję „dyplomu”, „świadectwa”, „certyfikatu”.
Sektorowa Rama Kwalifikacji (SRK)	Opis poziomów kwalifikacji funkcjonujących w danym sektorze lub branży; poziomy Sektorowych Ram Kwalifikacji odpowiadają odpowiednim poziomom Polskiej Ramy Kwalifikacji.
Sprawności sensomotoryczne	Są to sprawności związane z funkcjonowaniem narządów zmysłów (wzroku, słuchu, smaku, powonienia, dotyku) oraz narządu ruchu (sprawność rąk, precyzja ruchów rąk, sprawność nóg, koordynacja wzrokowo-ruchowa itp.).
Stanowisko pracy	Jest to miejsce pracy w strukturze organizacyjnej, np. przedsiębiorstwa, instytucji, organizacji, w ramach którego pracownik wykonuje zadania zawodowe stale lub okresowo. Do prawidłowego wykonywania zadań na danym stanowisku pracy konieczne jest posiadanie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych właściwych dla kompetencji zawodowych wyodrębnionych w zawodzie.
Tytuł zawodowy	Jest przyznawany osobie, która udowodniła, że posiada określony zasób wiedzy i umiejętności potrzebny do wykonywania danego zawodu. W niektórych grupach zawodowych (technicy, lekarze, rzemieślnicy) istnieją ustawowo zadekretowane nazwy i hierarchie tych tytułów, podczas gdy w innych nie ma takich systemów. Przykładowo tytuły zawodowe uzyskiwane w szkołach i placówkach oświaty to: robotnik wykwalifikowany i technik, w rzemiośle: uczeń, czeladnik, mistrz, w kulturze fizycznej: trener, instruktor, menedżer sportu.

Umiejętności	Jest to przyswojona w procesie uczenia się zdolność do wykonywania zadań i rozwiązywania problemów właściwych dla dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
Uprawnienia zawodowe	Oznaczają posiadanie prawa do wykonywania czynności zawodowych (zawodu), do których dostęp jest ograniczony poprzez przepisy prawne przewidujące konieczność posiadania odpowiedniego wykształcenia, spełnienia wymagań kwalifikacyjnych lub innych dodatkowych wymagań.
Uczenie się nieformalne	Uzyskiwanie efektów uczenia się poprzez różnego rodzaju aktywność poza edukacją formalną i edukacją pozaformalną, w tym poprzez samouczenie się i doświadczenie uzyskane w pracy.
Walidacja	Oznacza sprawdzenie czy osoba ubiegająca się o nadanie określonej kwalifikacji, niezależnie od sposobu uczenia się (edukacja formalna, pozaformalna i uczenie się nieformalne) tej osoby, osiągnęła wyodrębnioną część lub całość efektów uczenia się wymaganych dla tej kwalifikacji.
Wiedza	Jest to zbiór opisów obiektów i faktów, zasad, teorii oraz praktyk przyswojonych w procesie uczenia się, odnoszących się do dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
Wykształcenie	Oznacza rezultat procesu kształcenia w zakresie ogólnym i specjalistycznym charakteryzowany na podstawie: – poziomu wykształcenia odpowiadającego poziomowi ukończonej szkoły (np. wykształcenie: podstawowe, gimnazjalne, ponadpodstawowe, ponadgimnazjalne, czeladnicze, policealne, wyższe (pierwszy, drugi i trzeci stopień), – profilu wykształcenia (ukończonej szkoły) lub dziedziny wykształcenia (kierunek lub kierunek i specjalność ukończonej szkoły wyższej lub wyższej szkoły zawodowej).
Zadanie zawodowe	Jest to logiczny wycinek lub etap pracy w ramach zawodu o wyraźnie określonym początku i końcu wykonywany na stanowisku pracy. Na zadanie zawodowe składa się układ czynności zawodowych powiązanych jednym celem, kończący się określonym wytworem, usługą lub istotną decyzją. W wyniku podziału pracy każdy zawód różni się wykonywanymi zadaniami, na które składają się czynności zawodowe.
Zawód	Jest to zbiór zadań zawodowych wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji i kompetencji (wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych), zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Wykonywanie zawodu stanowi źródło utrzymania.
Zintegrowany System Kwalifikacji (ZSK)	Wyodrębniona część Krajowego Systemu Kwalifikacji, w której obowiązują określone w ustawie standardy opisywania kwalifikacji oraz przypisywania poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji do kwalifikacji, zasady włączania kwalifikacji do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji i ich ewidencjonowania w Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji (ZRK), a także zasady i standardy certyfikowania kwalifikacji oraz zapewniania jakości nadawania kwalifikacji. Informacje o ZSK są dostępne pod adresem: https://www.kwalifikacje.gov.pl
Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji (ZRK)	Rejestr publiczny prowadzony w systemie teleinformatycznym ewidencjonujący kwalifikacje włączone do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji. Informacje o ZRK są dostępne pod adresem: https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl

7.2. Definicje związane z wykonywaniem zawodu (branżowe)

Lp.	Nazwa pojęcia	Definicja	Źródło
1	Armatura gazowa	Pomocnicze wyposażenie sieci gazowej, umożliwiające jej właściwą eksploatację, takie jak: zawory odcinające, filtry, reduktory ciśnienia, odwadniacze.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki
2	Awaria sieci gazowej	Nagłe, nieprzewidziane zdarzenie powodujące utratę zdolności użytkowej sieci gazowej i/lub stwarzające bezpośrednie zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzkiego, mienia i środowiska.	Słownik Gazowniczych Określeń Technicznych – Izba Gospodarcza Gazownictwa, Warszawa 2011
3	Gazowa atmosfera wybuchowa	Substancje palne w postaci mieszaniny gazowo-powietrznej, w której w warunkach atmosferycznych po zainicjowaniu zapłonu nastąpi spalanie oraz gwałtowne rozprzestrzenianie się płomienia obejmujące całą niespaloną mieszaninę.	Słownik Gazowniczych Określeń Technicznych – Izba Gospodarcza Gazownictwa, Warszawa 2011

4	Konserwacja	Czynności profilaktyczne obejmujące, planowe lub doraźne zabezpieczenie sieci/obiektu sieci gazowej lub jego elementów przed szkodliwym oddziaływaniem środowiska, utrzymanie czystości oraz przeprowadzenie czynności nakazywanych lub zalecanych przez producentów urządzeń; działania te nie wymagają demontażu i wyłączenia sieci/obiektu sieci gazowej lub jego elementów z eksploatacji.	Słownik Gazowniczych Określeń Technicznych – Izba Gospodarcza Gazownictwa, Warszawa 2011
5	Kontrola	Proces pomiaru, badania, próby, sprawdzania lub inny określający stan sieci gazowej i porównanie go z przyjętymi wymaganiami.	Słownik Gazowniczych Określeń Technicznych – Izba Gospodarcza Gazownictwa, Warszawa 2011
6	Kontrola stanu technicznego sieci gazowej	Kontrola okresowa polegająca na sprawdzeniu stanu technicznego sieci/obiektu sieci gazowej na podstawie wyników m.in. z patrolowania, oględzin, kontroli szczelności, pomiarów technicznych, wielkości strat gazu, stanu armatury i urządzeń oraz ilości awarii.	Słownik Gazowniczych Określeń Technicznych – Izba Gospodarcza Gazownictwa, Warszawa 2011
7	Obiekt sieci gazowej	Obiekt budowlany taki jak: gazociąg, przyłącze gazowe, stacja gazowa, zespół gazowy na przyłączy, instalacje LNG i CNG, tłocznia gazu, magazyn gazu.	Słownik Gazowniczych Określeń Technicznych – Izba Gospodarcza Gazownictwa, Warszawa 2011
8	Obiekt technologiczny	Budynek lub budowla wraz z pomieszczeniami technologicznymi związane z funkcjonowaniem sieci gazowej, usytuowane na wydzielonym terenie.	Słownik Gazowniczych Określeń Technicznych – Izba Gospodarcza Gazownictwa, Warszawa 2011
9	Operator systemu dystrybucyjnego	Każda osoba fizyczna lub prawna, która zajmuje się dystrybucją paliwa gazowego i jest odpowiedzialna za eksploatację, utrzymywanie oraz, w razie konieczności, rozbudowę systemu dystrybucyjnego na danym obszarze. Sieć gazowa wysokich, podwyższonych średnich, średnich i niskich ciśnień.	Słownik Gazowniczych Określeń Technicznych – Izba Gospodarcza Gazownictwa, Warszawa 2011
10	Operator systemu przesyłowego	Każda osoba fizyczna lub prawna, która zajmuje się przesyłem paliwa gazowego i jest odpowiedzialna za eksploatację, utrzymywanie oraz, w razie konieczności, rozbudowę systemu przesyłowego na danym obszarze. Sieć przesyłowa składa się głównie z gazociągów wysokiego ciśnienia używanych głównie w ramach dystrybucji lokalnej gazu ziemnego.	Słownik Gazowniczych Określeń Technicznych – Izba Gospodarcza Gazownictwa, Warszawa 2011
11	Paliwo gazowe	Gaz palny dopuszczony do wykorzystania w celu wytwarzania energii w gospodarstwach domowych, gospodarce komunalnej, przemyśle i transporcie.	Słownik Gazowniczych Określeń Technicznych – Izba Gospodarcza Gazownictwa, Warszawa 2011
12	Prace gazoniebezpieczne	Prace szczególnie niebezpieczne w rozumieniu ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, wykonywane na urządzeniach, instalacjach i sieciach gazowych, napełnionych lub napełnianych gazem ziemnym oraz opróżnianych z gazu ziemnego powodującego zagrożenie życia i zdrowia ludzkiego, wybuchu lub pożaru.	Słownik Gazowniczych Określeń Technicznych – Izba Gospodarcza Gazownictwa, Warszawa 2011
13	Prace niebezpieczne	Inne prace szczególnie niebezpieczne w rozumieniu ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy oraz przepisów prawa budowlanego niewymienione jako prace gazoniebezpieczne, przy wykonywaniu których istnieje duże zagrożenie wypadkiem.	Słownik Gazowniczych Określeń Technicznych – Izba Gospodarcza Gazownictwa, Warszawa 2011
14	Próby odbiorowe	Próba przeprowadzana w celu sprawdzenia czy sieć gazowa spełnia wymagania szczelności i/lub wytrzymałości mechanicznej przeprowadzana przed napełnieniem sieci paliwem gazowym. Mogą to być próby ciśnieniowe, próby szczelności, próby wytrzymałości lub w szczególnych przypadkach próby specjalne.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki

15	Przedsiębiorstwo gazownicze	Każda osoba fizyczna lub prawna, która prowadzi przynajmniej jeden z następujących rodzajów działalności: działalność w zakresie produkcji, działalność przesyłową, działalność dystrybucyjną, działalność w zakresie dostaw, w zakresie zakupu lub magazynowania gazu ziemnego, w tym również LNG, i która odpowiada za zadania handlowe, techniczne lub w zakresie utrzymania, dotyczące tych działalności, z wyłączeniem odbiorców końcowych.	Słownik Gazowniczych Określeń Technicznych – Izba Gospodarcza Gazownictwa, Warszawa 2011
16	Przegląd techniczny	Czynności wykonywane w istniejącej sieci gazowej obejmujące m.in. oględziny, kontrole, konserwacje, naprawy połączone z wymianą części, wymianą materiałów eksploatacyjnych, które są prowadzone w ustalonych odstępach czasu lub po osiągnięciu określonego czasu eksploatacji.	Słownik Gazowniczych Określeń Technicznych – Izba Gospodarcza Gazownictwa, Warszawa 2011
17	Przyłącze gazowe	Rurociąg wraz z wyposażeniem odchodzący od gazociągu, zakończony kurkiem głównym, którego częścią może być zespół gazowy służący do przyłączenia instalacji gazowej.	Słownik Gazowniczych Określeń Technicznych – Izba Gospodarcza Gazownictwa, Warszawa 2011
18	Przyrząd pomiarowy	Urządzenie przeznaczone do wykonania pomiarów samodzielnie lub w połączeniu z jednym lub wieloma urządzeniami dodatkowymi, stosowane są w szczególności używane podczas przeprowadzania prób odbiorowych elementów sieci gazowej.	Słownik Gazowniczych Określeń Technicznych – Izba Gospodarcza Gazownictwa, Warszawa 2011
19	Remont	Wykonywanie robót w istniejącej sieci gazowej mających na celu odtworzenie stanu pierwotnego, ale niestanowiących bieżącej konserwacji, przy czym dopuszcza się stosowanie wyrobów budowlanych innych niż użyto w stanie pierwotnym.	Słownik Gazowniczych Określeń Technicznych – Izba Gospodarcza Gazownictwa, Warszawa 2011
20	Sieci gazowe	Obiekty sieci gazowej i inne instalacje połączone i współpracujące ze sobą, służące do transportu gazu ziemnego.	Słownik Gazowniczych Określeń Technicznych – Izba Gospodarcza Gazownictwa, Warszawa 2011
21	Spawarka	Urządzenie służące do wykonywania połączeń elementów gazociągów stalowych poprzez spawanie stali.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki
22	Strefy zagrożenia wybuchem	Przestrzeń zagrożona wybuchem, klasyfikowane według częstotliwości i czasu występowania gazowej atmosfery wybuchowe.	Słownik Gazowniczych Określeń Technicznych – Izba Gospodarcza Gazownictwa, Warszawa 2011
23	Uprawnienia energetyczne eksploatacyjne	Uprawnienia potwierdzające kwalifikacje oraz dopuszczające do eksploatacji urządzeń energetycznych danej grupy (G1 – elektryczne, G2 – energetyczne, G3 – gazowe), nadawane po zdaniu egzaminu zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 28 kwietnia 2003 r. w sprawie szczegółowych zasad stwierdzania posiadania kwalifikacji przez osoby zajmujące się eksploatacją urządzeń, instalacji i sieci.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki
24	Utrzymanie sieci gazowej	Czynności prowadzone w zakresie konserwacji, kontroli, badań i napraw, wykonywane przez kwalifikowany personel, prowadzone według określonych procedur w celu zachowania zdolności użytkowej sieci/obiektu sieci gazowej w okresie od uruchomienia do czasu likwidacji.	Słownik Gazowniczych Określeń Technicznych – Izba Gospodarcza Gazownictwa, Warszawa 2011
25	Zapotrzebowanie materiałowe	Lista niezbędnych materiałów, które należy zakupić w celu przeprowadzenia danego zakresu prac.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki
26	Zgrzewarka	Urządzenie służące do wykonywania połączeń elementów gazociągów z tworzyw sztucznych poprzez ich zgrzewanie elektrooporowe lub doczołowe.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki

ZASTOSOWANIE INFORMACJI O ZAWODACH

Wsparcie dla pracowników i klientów instytucji rynku pracy w zakresie:

- skutecznego podejmowania decyzji dotyczących wyboru zawodu, pracy/zatrudnienia,
- nabywania nowych lub rozszerzania już posiadanych kompetencji zawodowych,
- zmiany kwalifikacji zawodowych zgodnie z potrzebami rynku pracy,
- dopasowywania treści szkoleń kontraktowanych przez urzędy pracy do potrzeb rynku pracy.

Wsparcie dla różnych grup interesariuszy w zakresie:

- poradnictwa i doradztwa zawodowego,
- tworzenia i aktualizacji ofert szkoleniowych dla rynku pracy,
- dostosowania oferty kształcenia zawodowego do wymagań rynku pracy,
- tworzenia i aktualizacji opisów stanowisk pracy,
- przygotowania lub aktualizacji opisu kwalifikacji rynkowych wprowadzanych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.